

Seat No. : _____

DP-212

December-2025

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Principles of Economics-I)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. કિંમતરેખા એટલે શું ? કિંમતરેખાનાં સ્થાન અને ઢાળમાં ફેરફાર સમજાવો. 14
અથવા
1. તટસ્થ રેખાનો અર્થ આપી, તટસ્થ રેખાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
2. આવક અસર અને અવેજી અસરનો ખ્યાલ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14
અથવા
2. ગ્રાહકની સમતુલા એટલે શું ? તકરેખા અને તટસ્થ રેખાની મદદથી ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો. 14
3. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. 14
અથવા
3. માંગની આવક સાપેક્ષતા એટલે શું ? તેના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો. 14
4. પરિવર્તનીય સાધન સંયોજનનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14
અથવા
4. ઘટતી સીમાંત પેદાશનો નિયમ સમજાવો. 14
5. નીચેનાનાં સાચા જવાબ શોધીને લખો : (ગમે તે સાત) 14
(1) ગ્રાહક સંતુલનમાં તટસ્થ રેખા કેવી રીતે હોય છે ?
(a) X-અક્ષને સમાંતર (b) ઋણ ઢાળ
(c) અંતર્ભુજ (d) બહિર્ભુજ
(2) તટસ્થ રેખા જેમ નીચી તેમ તુષ્ટિગુણ _____ હોય છે.
(a) વધુ (b) ઓછો
(c) સમાન (d) આમાંથી કોઈ નહીં

- (3) વપરાશ અને તુષ્ટિગુણ વચ્ચે શું સંબંધ છે ?
- (a) શૂન્ય (b) સમાંતર
(c) વ્યસ્ત (d) સંબંધિત
- (4) કિંમતરેખાનું વૈકલ્પિક નામ શું છે ?
- (a) વપરાશ રેખા (b) બજેટ રેખા
(c) તટસ્થ રેખા (d) માંગ રેખા
- (5) પ્રાથમિક જીવન જરૂરિયાતની વસ્તુ માટે માંગની આવક સાપેક્ષતા _____ છે.
- (a) એક કરતા વધારે (b) એક કરતા ઓછી
(c) એકમ બરાબર (d) આમાંથી કોઈ નહીં
- (6) કઈ રેખા આડી ધરીને સમાંતર છે ?
- (a) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ (b) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ માંગ
(c) એકમ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ (d) મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ
- (7) સામાન્ય રીતે આવક અસર કેવી હોય છે ?
- (a) ઋણ (b) ધન
(c) શૂન્ય (d) સ્થિર
- (8) હલકા પ્રકારની વસ્તુઓની માંગની આવક સાપેક્ષતા કેવી છે ?
- (a) ઋણ અને એકમ કરતાં ઓછી (b) ઋણ અને એકમ કરતાં વધારે
(c) ધન અને એકમ કરતાં ઓછી (d) ધન અને એકમ કરતાં વધુ
- (9) સામાન્ય રીતે અવેજી અસર એ આવક અસર _____.
- (a) કરતાં વધુ પ્રબળ છે (b) કરતાં ઓછું પ્રબળ છે
(c) વર્યસ્વ સમાન છે (d) કરતાં વધુ અસ્થિર છે.
- (10) પરિવર્તનીય સાધન સંયોજન નિયમના કયા તબક્કામાં સીમાંત ઉત્પાદન નકારાત્મક બને છે ?
- (a) પ્રથમ (b) બીજા
(c) ત્રીજા (d) કોઈ નહીં
- (11) આંતરિક કરકસરો એટલે _____.
- (a) આંતરિક વેપારનો લાભ (b) આર્થિક વિકાસનો લાભ
(c) ઉદ્યોગ વિકાસનો લાભ (d) એકમ વિકાસનો લાભ
- (12) ઘટતી પેદાશનો નિયમ કયા સમયગાળાનો નિયમ છે ?
- (a) ટૂંકોગાળો (b) લાંબોગાળો
(c) ટૂંકો અને લાંબોગાળો (d) પ્રાચીન

Seat No. : _____

DP-212

December-2025

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Principles of Economics-I)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is a Price Line ? Explain the change in location and slope of the pricing line. 14

OR

1. Give the meaning of Indifference curve; discuss the characteristics of Indifference curve. 14

2. Explain the concept of income effect and substitution effect with the help of diagram. 14

OR

2. What is consumer equilibrium ? Explain consumer equilibrium with Indifference curve and budget line method. 14

3. Give the meaning of price elasticity of demand. Explain the factors affecting price elasticity of demand. 14

OR

3. What is income elasticity of demand ? Explain its types with diagram. 14

4. Explain the law of variable proportion using a diagram. 14

OR

4. Explain the law of diminishing marginal production. 14

5. Find and write the correct answer of the following : (Any Seven) 14

(1) How is indifference curve in consumer equilibrium ?

(a) Parallel to X-axis (b) Negative slope

(c) Concave (d) Convex

(2) The lower Indifference curve has _____ the utility.

(a) more (b) less

(c) same (d) None of these

- (3) What is the relationship between utility and consumption ?
- (a) Zero (b) Parallel
(c) Inverse (d) Relative
- (4) What is the alternative name for the price line ?
- (a) Consumption line (b) Budget line
(c) Neutral line (d) Demand line
- (5) For primary goods income elasticity of demand is ____.
- (a) greater than one (b) less than one
(c) equal to one (d) None of these
- (6) Which line is Horizontal ?
- (a) Perfectly elastic demand (b) Perfectly unelastic demand
(c) Unitary elastic demand (d) elastic demand
- (7) What is the income effect in general ?
- (a) Negative (b) Positive
(c) Zero (d) Stable
- (8) How is the income elasticity of demand for Inferior goods ?
- (a) Negative and less than unit (b) Negative and greater than unit
(c) Positive and less than unit (d) Positive and more than unit
- (9) Generally substitute effect ____ income effect.
- (a) is more dominant than (b) is less dominant than
(c) dominance is same as (d) is more volatile than
- (10) In which stage of the law of variable proportions the marginal product becomes negative ?
- (a) First (b) Second
(c) Third (d) None
- (11) Internal diseconomies means ____.
- (a) internal trade benefits
(b) economic development benefits
(c) industry development benefits
(d) unit development benefits
- (12) The law of diminishing returns is a law of which period ?
- (a) Short-run (b) Long-run
(c) Short and long-run (d) Ancient
-

DP-212

December-2025

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Principles of Economics)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. તટસ્થ રેખાનો અર્થ આપી, તટસ્થ રેખાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
1. તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણના આધારે માંગના નિયમની સમજૂતી આપો. 14
2. તક રેખા અને તટસ્થ રેખાની મદદથી ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો. 14
અથવા
2. સમતૂટ રેખા વિશ્લેષણમાં ગ્રાહકની સમતુલા શરતો સમજાવો. 14
3. માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. 14
અથવા
3. માંગની આવક સાપેક્ષતા એટલે શું ? તેના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો. 14
4. પરિવર્તનીય સાધન સંયોજનનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14
અથવા
4. ઉત્પાદન વિધેયનો અર્થ આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
5. નીચેનાનાં સાચા જવાબ શોધીને લખો : (ગમે તે સાત) 14
(1) ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણની મદદથી માંગના નિયમની સમજૂતી કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપી હતી ?
(a) પ્રો. હિક્સ (b) પ્રો. માર્શલ
(c) પ્રો. એલન (d) પ્રો. રોબર્ટ
(2) તટસ્થ રેખા જેમ ઊંચી તેમ સંતોષની સપાટી કેવી હોય છે ?
(a) વધુ (b) શૂન્ય
(c) ઓછી (d) અગ્રિમ

- (3) તટસ્થ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
- (a) ઋણ (b) ધન
(c) X ધરીને સમાંતર (d) Y ધરીને સમાંતર
- (4) ગ્રાહકની સમતુલાની સ્થિતિમાં તટસ્થ રેખા કેવી હોય છે ?
- (a) X-અક્ષને સમાંતર (b) કાટકોણ
(c) અંતર્ગોળ (d) બહિર્ગોળ
- (5) સામાન્ય રીતે આવક અસર કરતા અવેજી અસર _____ .
- (a) વધુ પ્રબળ હોય છે (b) ઓછી પ્રબળ હોય છે
(c) પ્રબળતા સરખી હોય છે (d) વધુ અસ્થિર હોય છે
- (6) સામાન્ય વસ્તુની આવક અસર કેવી હોય છે ?
- (a) ઋણ (b) ધન
(c) શૂન્ય (d) સ્થિર
- (7) મોજશોખની વસ્તુની માંગની આવક સાપેક્ષતા કેવી હોય છે ?
- (a) એકમથી ઓછી (b) એકમથી વધુ
(c) એકમ બરાબર (d) શૂન્ય
- (8) માંગ સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય તો મૂલ્ય સાપેક્ષતાનો આંક કેવો હોય છે ?
- (a) એકમથી વધુ (b) એકમથી ઓછો
(c) એકમ બરાબર (d) શૂન્ય
- (9) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ માંગ રેખા કેવી હોય છે ?
- (a) ઋણ (b) ધન
(c) X-અક્ષને સમાંતર (d) Y-અક્ષને સમાંતર
- (10) લાંબાગાળે બધા સાધનો કેવા હોય છે ?
- (a) સ્થિર (b) સ્થાયી
(c) અસ્થિર (d) અપરિવર્તનશીલ
- (11) આંતરિક કરકસરો એટલે _____ .
- (a) આંતરિક વેપારના લાભ (b) આર્થિક વિકાસના લાભ
(c) ઉદ્યોગ વિકાસના લાભ (d) એકમ વિકાસના લાભ
- (12) ઘટતી પેદાશનો નિયમ કયા સમયગાળાનો નિયમ છે ?
- (a) ટૂંકોગાળો (b) લાંબોગાળો
(c) ટૂંકો અને લાંબોગાળો (d) પ્રાચીન

Seat No. : _____

DP-212

December-2025

B.A., Sem.-III

CC-201 : Economics

(Principles of Economics)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Give the meaning of Indifference curve; discuss the characteristics of Indifference curve. 14

OR

1. Explain the law of demand based on utility analysis. 14

2. Explain the consumer's equilibrium with the help of budget line and indifference curve. 14

OR

2. Explain the consumer's equilibrium conditions in break-even analysis. 14

3. Give the meaning of price elasticity of demand. Explain the factors affecting price elasticity of demand. 14

OR

3. What is Income elasticity of demand ? Explain its types with diagram. 14

4. Explain the law of variable proportion using a diagram. 14

OR

4. Give the meaning of production function and discuss its characteristics. 14

5. Find and write the correct answer to the following : (any seven) 14

- (1) Which economist explained the law of demand with the help of diminishing marginal utility ?

(a) Prof. Hicks

(b) Prof. Marshall

(c) Prof. Alan

(d) Prof. Robert

- (2) When Indifference curve is getting raised, what is condition of satisfaction level ?

(a) More

(b) Zero

(c) Low

(d) Priority

- (3) How is the Indifference curve slope ?
- (a) Negative (b) Positive
(c) Parallel to X axis (d) Parallel to Y axis
- (4) How is Indifference curve in the consumer's equilibrium ?
- (a) Parallel to X-axis (b) Right angle
(c) Concave (d) Convex
- (5) Generally substitute effect _____ income effect.
- (a) is more dominant than (b) is less dominant than
(c) dominance is same as (d) is more volatile than
- (6) What is the income effect in common goods ?
- (a) Negative (b) Positive
(c) Zero (d) Equalize
- (7) How is the income elasticity of demand for luxury goods ?
- (a) Less than unit (b) Greater than unit
(c) Equil to unit (d) Zero
- (8) If demand is perfectly elastic then how is the ratio of elasticity ?
- (a) More than unit (b) Less than unit
(c) Equal to unit (d) Zero
- (9) How is perfect unelasticity demand curve ?
- (a) Negative (b) Positive
(c) Parallel to the X-axis (d) Parallel to the Y-axis
- (10) What are all the tools in the long-run ?
- (a) Stable (b) Equalize
(c) Unstable (d) Unchanging
- (11) Internal diseconomies means _____.
- (a) internal trade benefits
(b) economic development benefits
(c) industry development benefits
(d) unit development benefits
- (12) The Law of diminishing production is pertaining to which time line ?
- (a) Short-run (b) Long-run
(c) Short and long-run (d) Ancient
-